

I Międzynarodowy Kongres Naukowy Sportów i Sztuk Walki

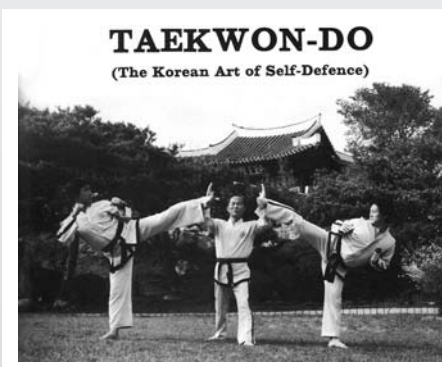
Educational aspects of sports and martial arts with emphasis on taekwon-do

Wychowawcze aspekty sportów i sztuk walki na przykładzie taekwon-do

Zagadnienia związane z procesem wychowania ciągle zdają się być aktualne, zmuszając odpowiednie instytucje (rodzina, szkoła, Kościół) do nieustannych poszukiwań na rzecz prawidłowego kształtowania obecnego oraz przyszłych pokoleń. Nasuwają się zatem pytania, jak kształtować osobowość dzieci i młodzieży, aby mogli oni w przyszłości kierując się własną, nieprzymuszoną wolą dokonywać wyborów zgodnych z obowiązującymi zasadami moralnymi, a także współżyć ze środowiskiem społecznym, którego integralną część będą stanowić? Wiele wskazuje, że w wychowaniu człowieka zawierają w sobie treści azjatyckich systemów samoobrony. Dalekowschodnie sztuki i sporty walki stanowią bowiem swoista baza do wychowania, kształtowania i rozwoju osobowości uprawiających je ludzi.

DO - filozofia, droga życia, sztuka walki

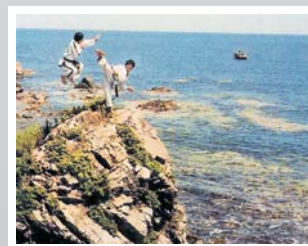
BAEKJUL BOOL GOOL -
odwaga,
nieugiety duch

ZASADY TAEKWON-DO

3. Czy filozofia i zasady etyczno-moralne dalekowschodnich systemów samoobrony (w tym także taekwon-do) mogą stanowić dziś bazę do pracy nad „kształtowaniem samego siebie”?

Coraz częściej sztuki i sporty walki uprawiają młodzi ludzie, którzy w dobie wszelkich zagrożeń cywilizacyjnych, jak nigdy przedtem potrzebują przykładów godnych naśladowania, poszukują autorytetów. Tego rodzaju autorytetem może być wykwalifikowany instruktor, żyjący według obowiązujących w sztukach walki zasad etyczno-moralnych, tłumaczący szlachetne cele wynikające z tradycji rycerskiej i nie dopuszczający do zachowań agresywnych swoich podopiecznych. Może on swoim przykładem, stylem życia i sposobem postępowania zachęcić ćwiczących do pozytywnej pracy nad „kształtowaniem samego siebie”. Niestety w dzisiejszych czasach trudno jest o naprawdę dobrych nauczycieli. Dodatkowym utrudnieniem jest nieodpowiednia baza w polskich szkołach oraz niechęć młodzieży do tradycyjnej aktywności fizycznej. Alternatywą dla tego typu zjawiska są coraz popularniejsze dalekowschodnie sztuki i sporty walki, nie wymagające specjalnego zaplecza, za to bogate w wartości aksjologiczne i prozdrowotne. Obserwuje się ostatnio wdrażanie do szkolnych programów nauczania różnych systemów walki wręcz. Przykładem jest Autorski Program Nauczania taekwon-do wprowadzony przez autora niniejszego opracowania do realizacji w jednym z zamkowych gimnazjów. Program ten zyskał akceptację zarówno ćwiczących uczniów, Rady Pedagogicznej, jak też specjalistów z zakresu taekwon-do i kultury fizycznej: dr Zbigniewa Bujała oraz dr hab. Władysława Pańczyka.

W oparciu o analizę literatury przedmiotu, a także na podstawie wieloletnich obserwacji i spostrzeżeń autora popartych praktyką taekwon-do można stwierdzić, że warto propagować azjatyckie systemy samoobrony (w tym także taekwon-do) w jak najszerszych kręgach społeczeństwa, nie tylko ze względu na ich niezaprzeczalne walory zdrowotne, czy utylitarnie, ale przede wszystkim na szereg zawartych w nich wartości aksjologicznych. Zdaniem znawców przedmiotu taekwon-do stanowi oryginalny system wychowawczy, wszechstronnie traktujący proces rozwoju psychofizycznego człowieka. Jest swoistym systemem edukacyjnym zawartym w głównych zasadach tej sztuki walki, takich jak.: ryerska grzeczność, lojalność, wytrwałość, dążenie ku opanowaniu, waleczność. Zagadnienia te, jako społeczno-wychowawcze treści taekwon-do podejmuje wielu współczesnych badaczy tej sztuki walki, np.: Bujak, Litwiniuk nadając im rangę wręcz fundamentalnych zasad stanowiących syntezę kultury życia i dobrego wychowania. Wpływają one na procesy kształtowania ciała, umysłu i jakości życia, uwzględniając jednocześnie współczesne realia i dążenia. Obecnie przy dużym nacisku na humanizację oraz aspekty wychowawcze działalności sportowej, taekwon-do wraz z jego zasadami może służyć jako przykład kompleksowego kształtowania ćwiczących zarówno w sferze osobowości, jak i sprawności fizycznej.

Naprzeciw wielu zagrożeniom, jakim poddawany jest człowiek XXI wieku wychodzi nowy, humanistyczny wymiar dalekowschodnich sztuk walki. Wynikający z uprawiania sztuk walki etyczny szacunek dla drugiego człowieka powoduje kształtowanie się postaw prospołecznych. Oprócz tego sztuki i sporty walki mogą spełniać istotną rolę niosąc pomoc dla ludzi zdeorientowanych, niepewnych siebie i słabych psychicznie, mogą wychowywać i przygotowywać do godnego przeżywania jutra w tym trudnym, niekiedy zwariowanym obecnie czasie.